

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПОЛОЖЕННЯ ПРО КАФЕДРУ

Розглянуто та затверджено на засіданні вченої ради
ІДГУ(протокол від 24.12.2015 р. № 5)

Зі змінами та доповненнями, затвердженими
рішенням вченої ради ІДГУ
(протокол від 23.12.2021 р. № 5)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про кафедру Ізмаїльського державного гуманітарного університету (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Положення про організацію освітнього процесу в ІДГУ (зі змінами), Статуту Ізмаїльського державного гуманітарного університету, Правил внутрішнього розпорядку ІДГУ, Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій в ІДГУ та Положення про факультет Ізмаїльського державного гуманітарного університету.

Це положення визначає правовий статус кафедри, її права, завдання, функції і структуру.

У Положенні застосовуються такі терміни і поняття:

- ✓ **кафедра** (катедра) – базовий структурний підрозділ університету, факультету, що провадить освітню, виховну і методичну роботу з однієї або кількох споріднених, спеціальностей, спеціалізацій чи навчальних дисциплін і здійснює наукову, науково-дослідну та науково-технічну діяльність за певним напрямом;
- ✓ **випускова кафедра** (катедра) – структурний підрозділ університету, що провадить освітню, методичну, науково-інноваційну, організаційну, міжнародну та виховну роботу і забезпечує підготовку та захист випускних кваліфікаційних робіт, практичну підготовку здобувачів, атестацію здобувачів освітніх послуг за певною галуззю-підготовки фахівців;
- ✓ **загальноуніверситетська кафедра** (катедра) – структурний підрозділ університету, що провадить освітню, методичну, виховну, науково-дослідну роботу й за профілем діяльності може координуватися відповідним факультетом, зокрема, мати представництво у вченій раді та раді з якості вищої освіти;
- ✓ **предметно-методична секція** – структурний навчально-методичний

підрозділ, що провадить виховну, освітню та методичну роботу з однієї або кількох споріднених навчальних дисциплін і створюється з ініціативи кафедри й затверджується наказом по університету за умови, якщо до її складу входить не менше ніж три науково-педагогічних працівники;

- ✓ **навчальна лабораторія** (кабінет) кафедри – підрозділ кафедри, який забезпечує проведення лабораторно-практичних занять із дисциплін відповідно до вимог освітньо-професійних програм і Положення про організацію освітнього процесу в ІДГУ;
- ✓ **науково-педагогічні працівники** – особи, які за основним місцем роботи у закладах вищої освіти професійно займаються педагогічною діяльністю у поєднанні з науковою та науково-технічною діяльністю.

Кафедра безпосередньо підпорядковується декану факультету, до складу якого вона входить за штатним розписом університету.

1.1. Кафедра створюється за умов, якщо до її складу входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менше ніж три з яких мають науковий ступінь або вчене звання. Рішення про створення кафедри приймає вчена рада університету. На підставі цього рішення ректор видає наказ про створення кафедри.

1.2. Офіційна назва кафедри встановлюється під час її створення та може бути змінена вченою радою університету внаслідок реорганізації кафедри або у разі зміни внутрішньої організаційної структури кафедри. Назва має бути адекватною назвам спеціальності (спеціалізації), освітніх програм, виду діяльності, професії за спеціальністю або професійним назвам за спеціалізацією, навчальних дисциплін.

1.3. До складу кафедри входять науково-педагогічні, наукові працівники та навчально-допоміжний персонал, інші працівники, які забезпечують її діяльність.

Штатна чисельність науково-педагогічних працівників кафедри на кожний навчальний рік визначається відповідно до реального контингенту здобувачів вищої освіти з урахуванням зарахованих на перший курс, характеру її

спеціалізації, змісту дисциплін, що викладаються, іншими чинниками та затверджується наказом ректора на початок навчального року.

Протягом навчального року можливе внесення змін щодо чисельності науково-педагогічних працівників кафедри відповідно до зміни контингенту здобувачів вищої освіти.

Якісний склад науково-педагогічних працівників кафедри, задіяних в реалізації освітнього процесу, формується відповідно до ліцензійних та акредитаційних вимог у сфері вищої освіти.

1.4. Права та обов'язки працівників кафедри визначаються Статутом університету, Колективним договором університету, трудовим договором або контрактом та відповідними посадовими інструкціями. Посадові інструкції розробляються окремо для кожної з існуючих на кафедрі категорій посад, які займаються працівниками. Кожен працівник кафедри має бути під розпис ознайомлений зі своєю посадовою інструкцією, що відповідає конкретній посаді, яку він обіймає на кафедрі. Посадові інструкції містять вичерпний перелік обов'язків, прав і відповідальність працівника, з урахуванням певної посади, та визначають наявність у працівника певних компетентностей, необхідних для займання відповідної посади, а також особливості організації праці та управління.

1.5. До роботи на кафедрі можуть залучатися науково-педагогічні працівники, висококваліфіковані спеціалісти за сумісництвом або з погодинною формою оплати.

Прийняття на посади і звільнення з посад працівників кафедри здійснюється відповідно до чинного законодавства.

1.6. У своїй діяльності кафедра керується нормативно-правовими актами України, Статутом ІДГУ, Положенням про факультет та Положенням про кафедру, яке схвалюється вченою радою університету, наказами ректора університету та розпорядженнями декана факультету, іншими актами локального нормативно-правового регулювання.

1.7. За ступенем участі в процесі підготовки та випуску фахівців кафедри

поділяються на випускові, та загальноуніверситетські.

Випускова кафедра забезпечує реалізацію навчальних компонентів обов'язкової та/або вибіркової частини певних освітніх програм, включаючи атестацію випускників. Одна кафедра може бути випусковою з декількох спеціальностей (спеціалізацій/освітніх програм).

Випускові кафедри, на відмінну від інших, здійснюють керівництво переддипломною виробничою практикою та випускними (кваліфікаційними) роботами (проєктами).

Загальноуніверситетська кафедра забезпечує реалізацію навчальних компонентів обов'язкової та/або вибіркової частини певних освітніх програм за виключенням атестації випускників.

1.8. Кафедра має право на прийняття самостійних рішень і висновків у межах своєї компетенції, якщо вони не суперечать чинному законодавству, Статуту університету, Положенню про факультет та Положенню про кафедру.

1.9. Кафедра користується відособленою складовою частиною майна і засобів факультету, які надані йому університетом, і які можуть бути вилучені чи передані іншим підрозділам тільки за згодою кафедри та рішенням вчених рад факультету, університету.

1.10. Керівництво кафедрою здійснює завідувач, який має вчене звання або науковий ступінь відповідно до профілю кафедри і стаж науково-педагогічної роботи не менше п'яти років. Завідувач кафедри не може одночасно займати дві або більше посад, що передбачають виконання адміністративно-управлінських функцій в Університеті.

Завідувач кафедри обирається на цю посаду за конкурсом таємним голосуванням вченою радою університету строком на п'ять років з урахуванням пропозицій трудового колективу факультету та кафедри і не може перебувати на посаді більше двох строків. Рішення кафедри щодо рекомендації на посаду завідувача вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше половини членів кафедри, за умови 2/3 присутніх. Ректор університету укладає із завідувачем кафедри контракт.

1.11. Завідувач кафедри у своїй діяльності керується законодавством про працю, наказами та розпорядженнями ректора університету, проректорів за напрямками діяльності, Статутом університету, цим Положенням, посадовою інструкцією, документацією системи менеджменту якості університету, іншими нормативними документами.

1.12. Завідувач кафедри організовує роботу кафедри, забезпечує організацію освітнього процесу, виконання навчальних планів і програм навчальних дисциплін/силабусів, здійснює контроль за якістю викладання навчальних дисциплін, навчально-методичною та науковою діяльністю викладачів, несе відповідальність за виконання покладених на неї завдань.

1.13. Завідувач кафедри підпорядковується ректору, першому проректору, декану факультету і здійснює керівництво кафедрою в тісному контакті з трудовим колективом і громадськими організаціями.

1.14. Завідувач кафедри забезпечує належний рівень підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри, дотримання правил внутрішнього розпорядку, створення безпечних та нешкідливих умов праці членів кафедри.

Завідувач кафедри несе персональну відповідальність за забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності кафедри.

1.15. До складу кафедри можуть входити наукові та навчальні лабораторії, кабінети, майстерні, навчальні бази та інші підрозділи, необхідні для виконання покладених завдань. Внутрішня організація кафедри і форми керівництва її підрозділами визначаються вченими радами факультету, університету.

1.16. Робота кафедри здійснюється відповідно до навчальних планів і планів наукової роботи, ухваленими кафедрою та вченими радами факультету, університету.

1.17. Оцінка рівня навчальної та наукової роботи кафедри дається на основі експертного висновку комісії вчених рад факультету, університету під час щорічного звіту завідувача кафедри на засіданні вченої ради факультету, за

потреби на засіданні вченої університету.

1.18. Загальна чисельність науково-педагогічного складу кафедри затверджується ректором університету залежно від обсягу і форм виконуваної нею педагогічної та наукової роботи.

1.19. Рішення з основних питань навчально-наукової роботи кафедри приймаються на її засіданнях.

Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше половини членів кафедри, за умови $2/3$ присутніх.

1.20. У голосуванні з питань рекомендації на посаду науково-педагогічних, наукових працівників та атестації наукових співробітників бере участь лише науково-педагогічний та науковий склад кафедри. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало не менше половини членів кафедри, за умови $2/3$ присутніх.

1.21. У разі необхідності об'єднання викладачів, що забезпечують навчально-методичну й виховну роботу з однієї або кількох споріднених дисциплін, або при роботі на загальноуніверситетській кафедрі здійснюють викладання дисциплін на одному факультеті може створювати предметно-методичну секцію, за умови, що до її складу входить не менше трьох науково-педагогічних працівників.

Пропозиції щодо складу предметно-методичних секцій, а також її голови надаються до науково-методичної ради Університету до початку нового навчального року й затверджуються єдиним наказом ректора.

1.22. У структурі кафедри з числа її членів може бути створений підрозділ, який буде відповідати за реалізацію освітньо-наукових магістерських програм.

1.23. Кафедра та її співробітники мають право ініціювати перед керівництвом університету (факультету) заходи щодо покращення рівня надання освітніх послуг.

1.24. Співробітники кафедри мають право вимагати перед службами університету забезпечення необхідних умов для проведення освітнього процесу

та наукової діяльності

1.25. Кафедра має право ініціювати перед керівництвом університету (факультету) заохочення її працівників за якісну та сумлінну працю.

1.26. Робота кафедри ґрунтується на принципах законності, науковості, саморозвитку, гуманізму, демократизму, наступності, персональної і колективної відповідальності, колегіальності та гласності обговорення питань, що віднесені до її компетенції, персональної відповідності працівників до виконання своїх обов'язків, професіоналізму, справедливості, свободи творчого пошуку, рівності умов кожного працівника для реалізації своїх здібностей, а також незалежності від втручання в її діяльність будь-яких політичних партій, громадських та релігійних організацій.

2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ, МЕТА, НАПРЯМКИ ТА ЗАВДАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ

2.1. Діяльність кафедри ґрунтується на принципах:

- верховенства права, студентоцентризму, наукового розвитку, саморозвитку, гуманізму, патріотизму, демократії, академічної доброчесності, академічної свободи;
- інтеграції освітніх процесів з ринком праці та у міжнародний освітній та науковий простір;
- колегіальності та гласності обговорення питань і прийняття рішень, що належать до компетенції кафедри; персональної і колективної відповідальності

2.2. Мета кафедри – підготовка фахівців, здатних створювати нові технології та матеріали, необхідні для життєзабезпечення українського суспільства та світової спільноти.

2.3. Основними напрямками діяльності кафедри є:

- освітня діяльність;
- методична робота;
- науково-інноваційна робота;
- організаційна робота;

- виховна робота;
- міжнародна діяльність.

2.4. Завдання кафедри – забезпечувати освітній процес відповідно до державної освітньої політики, що спрямована на всебічний розвиток національної системи вищої освіти, її адаптацію до соціально-орієнтованої економіки, інтеграцію у європейське і світове освітнє товариство.

2.5. Основні завдання

в освітній роботі:

- основними формами організації та здійснення навчального процесу за певними формами навчання (денна, заочна (можливе використання елементів дуальної, дистанційної форми навчання));
- основними видами навчальної роботи освітнього процесу в Університеті є навчальні заняття (лекції, практичні та лабораторні заняття, комп'ютерні практикуми, семінарські та індивідуальні заняття, консультації), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи з навчальних дисциплін кафедри відповідно до навчального плану спеціальності (спеціалізації) та робочого навчального плану освітньо-професійної програми, силабусів навчальних дисциплін;
 - забезпечення високої якості освітнього процесу відповідно до стандарту вищої освіти з вказаної спеціальності (спеціалізації) та нормативних документів з організації освітнього процесу;
 - методичне супроводження освітнього процесу і надання рекомендації щодо його організації на денній, заочній формах навчання за усіма видами навчальних занять, у т.ч. проведення консультацій та контрольних заходів з єдиної або кількох наук (дисциплін) відповідно до затверджених навчальних планів і графіків підготовки фахівців;
 - підготовка та систематичне оновлення методичного забезпечення освітньої діяльності з навчальних дисциплін, що викладаються кафедрою;
 - удосконалення змісту навчання із урахуванням сучасних досягнень науки,

техніки, технології та освіти;

- впровадження прогресивних методів і сучасних інформаційних технологій навчання з урахуванням вимог ринку праці до компетентностей фахівців;
- професійне підвищення рівня якості педагогічних технологій навчання;
- контроль за змінами у розкладі навчальних занять;
- вироблення єдиної концепції втілення змісту освіти за дисциплінами, що забезпечуються кафедрою;
- впровадження активних і пасивних, інтерактивних та інноваційних видів викладання, створення умов для розвитку творчих можливостей в здобуванні вищої освіти;
- запровадження дистанційних та on-line технологій в освітній процес;
- удосконалення методів оцінювання якості освітнього процесу, проведення заліків, екзаменів, ректорського контролю, аналіз результатів поточного та підсумкового контролю, організація та контроль самостійної роботи студентів;
- розробка пропозицій щодо удосконалення методів оцінювання якості освітнього процесу;
- облік і контроль успішності та відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти: моніторинг ведення журналів обліку роботи академічних груп, аналіз результатів успішності та вживання заходів для підвищення якості навчання та навчальної дисципліни здобувачів вищої освіти;
- методичне забезпечення та участь в організації проведення контролю залишкового рівня знань здобувачів вищої освіти, у тому числі ректорського контролю з дисциплін, які закріплені за кафедрою;
- організація та керівництво навчальною, виробничою, педагогічною та переддипломною практиками;
- організація та проведення атестації здобувачів, забезпечення ефективної роботи екзаменаційних комісій (для випускової кафедри);
- організація та проведення вступних випробувань на навчання за магістерським рівнем вищої освіти (для випускової кафедри);
- проведення вступних екзаменів до аспірантури та кандидатських екзаменів

(за наявності аспірантури при випусковій кафедрі);

- участь викладачів кафедри у роботі апеляційних та екзаменаційних комісій з дисциплін, закріплених за кафедрою;
- участь в міжнародних програмах академічної мобільності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників;
- сприяння обміну педагогічним досвідом між кафедрами в межах навчального закладу та між закладами вищої освіти;
- залучення в межах повноважень кафедри до викладацької діяльності провідних фахівців-практиків і вчених;
- організація виконання та здійснення контролю за ухваленими рішеннями з питань забезпечення освітнього процесу;

у методичній роботі:

- розроблення структурно-логічних схем, навчальних і робочих навчальних планів зі спеціальностей (спеціалізацій) освітніх програм різних освітніх ступенів (молодший бакалавр, бакалавр, магістр (для випускової кафедри));
- розроблення силабусів навчальних дисциплін кафедри, наскрізних програм практик (практик – для випускової кафедри);
- розроблення тематики курсових робіт (для випускової кафедри);
- видання підручників, навчальних посібників, методичних розробок, рекомендацій, вказівок, курсового проектування, а також іншої навчальної літератури, засобів навчання та навчального обладнання за профілем кафедри;
- розроблення засобів діагностики навчальних досягнень (тестові завдання, питання для виконання модульних контрольних робіт, екзаменаційні білети тощо) та рейтингових систем оцінювання;
- розроблення і впровадження в освітній процес нових: лабораторних робіт; комп'ютерних практикумів; технічних засобів навчання, діючих зразків, наочного обладнання та зразків;
- рецензування та експертиза навчально-методичних матеріалів;
- проведення експертизи кваліфікаційних робіт на антиплагіат (для

випускової кафедри);

- участь у розробленні інформаційного пакету (в т.ч. своєчасному внесенні коректив до нього) підготовки за спеціальностями (спеціалізаціями) для освітніх ступенів молодший бакалавр, бакалавр та магістр (для випускової кафедри);
- формування і періодичне оновлення напрямів досліджень, в межах яких визначається тематика кваліфікаційних робіт (проектів);
- удосконалення системи компетенцій освітніх ступенів молодший бакалавр, бакалавр та магістр на основі їх гармонізації з професійними стандартами роботодавців;
- забезпечення інтеграції освітньої та наукової діяльності через підвищення ролі дослідницької компоненти в освітніх програмах;
- сприяння формуванню англійськомовних освітніх програм за освітніми ступенями молодший бакалавр, бакалавр та магістр;
- формування планів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та контроль за їх виконанням;

у науково-інноваційній роботі:

- підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації (підготовка аспірантів, докторантів, підготовка до захисту кандидатських і докторських дисертацій, надання рекомендацій до груп наукового резерву здобувачів випускних курсів, магістрантів; надання рекомендацій до вступу до аспірантури та докторантури; затвердження тем дисертацій; організація та контроль навчання докторантів, аспірантів; розгляд дисертацій, представлених до захисту, контроль за дотриманням термінів захисту дисертацій докторів філософії та докторів наук);
- обговорення та висунення кандидатів на отримання вчених і почесних звань;
- організація та створення умов для проведення науково-дослідних робіт (НДР) за профілем кафедри; підготовка матеріалів на отримання фінансування НДР, тендерних пропозицій на виконання НДР; проведення фундаментальних досліджень і розробок за держбюджетною тематикою; проведення розробок і

досліджень за заявками установ, організацій; державними програмами; замовленнями міністерств і відомств. Виконання робіт за міжнародними контрактами; проведення пошукових (інноваційних) досліджень;

- організація маркетингу та просування на ринки результатів виконання НДР, висунення матеріалів робіт на Державну премію України в галузі науки і техніки, упровадження результатів розробок в освітній процес, перевірка та експериментальне впровадження інноваційних наукових розробок, підготовка охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності;

- організаційне забезпечення підготовки та видання публікацій (монографії, словники, довідники, наукові журнали, статті, доповіді тощо); підготовка, сертифікація електронних публікацій;

- рецензування монографій, підручників, навчальних посібників, словників, довідників, дисертацій, авторефератів, наукових статей, наукових проєктів та звітів тощо;

- організація, проведення та участь у науково-методичних семінарах (секціях), конференціях, виставках (усіх рівнів), круглих столів, форумів, тренінгів тощо;

- обговорення та організація участі наукових та кваліфікаційних робіт магістрантів у конкурсах університету та всеукраїнських конкурсах здобувачів вищої освіти з НДР;

- створення та розвиток наукових шкіл;

- створення умов для провадження науково-дослідної роботи (НДР) з найважливіших теоретичних соціально-економічних і науково-технічних проблем за профілем кафедри, проблем педагогіки вищої школи на основі бюджетного, госпдоговірного та грантового фінансування (проведення експериментальних (інноваційних) досліджень); підготовка звітів з НДР за результатами наукової роботи (розробок) кафедри;

- участь у рецензуванні та конкурсній оцінці учнівських робіт (МАН, шкільні олімпіади тощо).

в організаційній роботі:

- формування кадрового складу та штатного розпису в межах затверджених фондів і нормативів для всіх категорій відповідно до ліцензійних та акредитаційних вимог;
- створення умов для професійного зростання здобувачів вищої освіти і співробітників кафедри, задоволення потреб особистості в інтелектуальному, культурному, моральному та фізичному розвитку;
- організація та контроль за проведенням науково-педагогічними працівниками кафедри доручених видів навчальної роботи;
- встановлення творчих зв'язків із закладами вищої освіти, галузевими організаціями, підприємствами, науково-дослідними інститутами, іншими підприємствами та організаціями незалежно від форм власності (у тому числі з іноземними);
- сприяння в перепідготовці та підвищенні кваліфікації науково-педагогічними працівниками кафедри та контроль за цими заходами;
- проведення методологічних, методичних, науково-методичних та наукових семінарів, конференцій;
- співпраця з кафедрами університету;
- організація зв'язків зі стейкхолдерами (роботодавцями та випускниками минулих років) з метою вивчення ступеня задоволеності щодо підготовки зі спеціальності (освітньо-професійної програми) та розробки заходів з підвищення якості підготовки фахівців;
- вивчення питань, пов'язаних з адаптацією молодих фахівців до умов ринку праці, їх професійного росту тощо;
- діяльність із профорієнтації та залучення осіб на навчання за спеціальностями (спеціалізацій);
- запровадження ефективної системи інформування громадськості щодо можливостей здобуття вищої освіти за освітніми програмами спеціальностей (спеціалізаціями) кафедри;
- проведення профорієнтаційної роботи в закладах освіти, створення гуртків та

секцій за напрямком роботи кафедри, участь в роботі приймальної комісії університету, організація екскурсій до університету та проведення «Днів відкритих дверей» тощо;

- виконання державного замовлення та угод на підготовку здобувачів вищої освіти;

- розробка концепцій освітньої діяльності за освітньо-професійними/освітньо-науковими програмами спеціальностей (спеціалізацій);

 - вжиття заходів на залучення осіб для післядипломної підготовки та підвищення кваліфікації;

 - налагодження систематичного зв'язку з випускниками університету, у тому числі аспірантами кафедри;

- пошук баз та подання запиту до сектору практичної підготовки та працевлаштування на укладання договорів на проведення практики;

- підготовка документів щодо працевлаштування випускників;

- дослідження ринку праці та прогнозування попиту на окремі спеціальності;

- діяльність у складі проектних груп започаткування освітньої діяльності в сфері вищої освіти та груп забезпечення спеціальностей;

- започаткування освітніх програм у межах спеціальностей та міждисциплінарних освітніх програм;

- підготовка матеріалів до ліцензійних та акредитаційних справ з нових спеціальностей кафедри (для випускової кафедри) і супроводження процедури ліцензування й акредитації, заявлених спеціальностей;

- висвітлення результатів діяльності кафедри на інформаційних стендах, веб-сайті кафедри, факультету, до складу якого входить кафедра, та університету, а також у засобах масової інформації;

- організація навчально-наукової роботи науково-педагогічних працівників зі здобувачами через засоби дистанційного навчання та через веб-сайт кафедри;

- участь співробітників кафедри у роботі експертних рад, комісій, робочих груп тощо Міністерства освіти і науки України, спеціалізованих радах із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (доктора філософії) наук

Університету (для випускової кафедри та наявності фахівців відповідного науково-кваліфікаційного рівня);

- визначення рейтингу науково-педагогічних працівників кафедри;
- підготовка пропозицій щодо укладання/розірвання трудових договорів (контрактів) з викладачами та визначення терміну дії контракту;
- організація та проведення самоатестації кафедри, спеціальності (освітньо-професійної програми);
- провадження іншої, не забороненої законодавством України діяльності, пов'язаної із завданнями кафедри та університету;

у виховній роботі:

- призначення, організація та контроль діяльності кураторів академічних груп, закріплених за кафедрою;

- здійснення комплексу заходів, спрямованих на виховання високорозвиненої особистості в дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України в умовах розвитку української державності;

- проведення заходів з дотримання здобувачами вищої освіти законодавства України, морально-етичних норм поведінки як в університеті, так і за його межами;

- дбайливе ставлення до майна університету (будівель, приміщень, меблів, обладнання, інвентарю, навчальних видань, приладів та ін.);

- проведення в академічних групах заходів, спрямованих на гармонійний та всебічний розвиток особистості здобувача вищої освіти – творчих можливостей, соціально-психологічної готовності до подальшого самостійного життя, виховання в дусі патріотизму, демократії та толерантності, сповідування ідей гуманізму, високої культури поведінки і моральних якостей;

- формування в усіх учасників освітнього процесу нульової толерантності до проявів корупції відповідно до заходів Антикорупційної програми університету та їх реалізація;

- створення безпечного освітнього середовища, що протидіє насильству та

булінгу;

- вжиття заходів на впровадження в студентському середовищі здорового способу життя;

- сприяння у вільному розвитку фізично та морально здорової людини, яка усвідомлює сенс і визначає мету свого життя, може визначати та розв'язувати пріоритетні професійні проблеми, соціально активного та творчо працюючого громадянина;

- виховання майбутнього фахівця, формування в нього громадянської позиції щодо оцінки суспільних явищ, забезпечення прав і свобод людини та громадянина;

- підвищення духовного та культурно-освітнього рівня студентської молоді, створення сприятливих умов для реалізації студентством положень Кодексу честі студента Університету;

у міжнародній діяльності:

- розробка та реалізація комплексу заходів з інтеграції в міжнародний освітньо-науковий простір;

- вивчення міжнародного досвіду підготовки фахівців за відповідною спеціальністю (спеціалізацією) кафедри та його використання в освітньому процесі (для випускової кафедри);

- організація практик зі спорідненими кафедрами університетів-партнерів зарубіжних країн (для випускової кафедри);

- участь у виконанні міжнародних проєктів, програм;

- організація, участь у міжнародних конференціях, семінарах, конкурсах, виставках;

- забезпечення надходжень від різних форм зовнішньоекономічної діяльності.

Завдання кафедри виконуються шляхом інтеграції навчання і практики, повного та ефективного застосування всіх елементів навчально-виховного процесу із врахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КАФЕДРИ

3.1. Діяльність кафедри організується та здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту» і «Про вищу освіту», Статуту університету та Положення про факультет, нормативних актів Міністерства освіти і науки України, а також цього Положення.

3.2. Діяльність кафедри здійснюється на підставі річного плану роботи кафедри та перспективної програми її розвитку, що відповідає профілю кафедри та охоплює напрямки й завдання, зазначені в розділі 2 даного Положення.

Річний план розробляється з урахуванням положень Стратегічного плану розвитку університету та керівних документів, які визначають зміст підготовки фахівців, планів роботи деканатів, вчених рад факультетів та передбачає конкретні заходи з організаційної, навчально-методичної, виховної і науково-дослідної роботи, питань міжнародного співробітництва, удосконалення навчально-матеріальної бази, забезпечення виконання рішень керівництва з організації навчально-виховного процесу, аналіз і оцінку результатів роботи, виконавців, терміни виконання.

План роботи кафедри обговорюється та затверджується на її засіданні, підписується завідувачем та затверджується деканом факультету. Завдання кафедри можуть змінюватися відповідно до вимог часу. Зміни та доповнення до плану роботи кафедри вносяться після їх затвердження на засіданні кафедри.

Перспективна програма розвитку кафедри формується на п'ять років

Питання організації навчальної, методичної, виховної і науково-дослідної роботи, що мають кафедральний характер, можуть розглядатися і обговорюватися на спільних засіданнях кафедр факультету.

Кафедра має право на прийняття самостійних рішень і висновків у межах своєї компетенції, якщо вони не суперечать чинному законодавству України, та локальними актами Університету.

3.3. Основні питання діяльності кафедри обговорюються на засіданні кафедри, рішення якого є обов'язковим для виконання її співробітниками.

3.4. Засідання кафедри проводяться відповідно до річного плану роботи, як правило, не рідше одного разу на місяць.

У засіданнях кафедри беруть участь, як правило, усі співробітники кафедри. Засідання кафедри вважається правочинним, якщо на ньому присутніх не менше половини складу кафедри. Співробітники кафедри, які працюють на постійній основі з неповним обсягом, виконання посадових обов'язків (0,5; 0,25; 0,75 посадового окладу) прирівнюються у своїх правах з працівниками, які працюють на повну ставку та мають право голосу.

Присутність на засіданні кафедри є обов'язковою для всіх науково-педагогічних працівників кафедри, за виключенням відсутності з поважних причин (відпустки, хвороба, відрядження).

Науково-педагогічні працівники, які працюють за сумісництвом і на умовах погодинної оплати праці, запрошені працівники інших кафедр, закладів вищої освіти, підприємств, установ та організацій мають право брати участь у засіданні кафедр без права голосування.

Для розв'язання невідкладних питань за ініціативи завідувача кафедри або за письмовою ініціативою не менше 1/3 постійного складу кафедри може бути скликане позачергове засідання кафедри.

Оголошення про засідання кафедри розміщується на сайті кафедри (факультету) та на дошці оголошень кафедри (факультету).

Кафедра проводить реєстрацію присутніх науково-педагогічних працівників на засіданні кафедри під розпис.

За рішенням кафедри деякі питання кафедри можуть вирішуватися шляхом таємного голосування.

3.5. Кафедра здійснює свою діяльність на принципах колегіальності.

3.6. Засідання кафедри оформлюється протоколом, який повинен відображати конструктивність обговорень, реальність і конкретність прийнятих рішень і їх реалізацію. Оформлення протоколу покладається на секретаря засідання кафедри.

Протоколи засідань кафедри підписують голова (завідувач кафедри) та

секретар.

Облік і збереження протоколів засідань кафедри за останні три роки забезпечується лаборантом кафедри.

3.7. На засідання кафедри можуть бути запрошені інші працівники кафедри, а також працівники інших кафедр і закладів вищої освіти, підприємств, установ та організацій.

3.8. Відповідальність за виконання рішень кафедри покладається на завідувача, який здійснює систематичну перевірку їх виконання.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КАФЕДРИ

4.1. Для виконання поставлених завдань кафедра має право:

- самостійно вирішувати всі питання, що стосуються її компетенції;
- визначати зміст навчальних програм і дисциплін, що викладаються на кафедрі, та подавати їх на затвердження радою з якості вищої освіти університету та вченої радою університету, періодично вносити до них корективи;
- обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість освітнього процесу;
- визначати обсяг навчального навантаження науково-педагогічних працівників та затверджувати його у встановленому порядку;
- залучати на умовах сумісництва (погодинної оплати) науково-педагогічних працівників інших закладів освіти для забезпечення навчальної та наукової роботи;
- клопотати перед вченою радою університету про присвоєння у встановленому порядку вчених звань науково-педагогічним працівникам кафедри.

4.2. Науково-педагогічний та навчально-допоміжний склад кафедри має право на:

- захист професійної честі та гідності;
- захист права інтелектуальної власності;

- вільний вибір форм, засобів навчання, виявлення педагогічної ініціативи;
- можливість бути обраним до вченої ради університету;
- участь в обговоренні та вирішенні питань діяльності університету на засіданнях вченої ради університету;
- внесення пропозицій щодо удосконалення навчальної, виховної, науково-дослідної і методичної роботи до структурних підрозділів університету;
- участь у громадському самоврядуванні;
- участь у наукових і науково-практичних конференціях, симпозиумах, семінарах та інших подібних заходах;
- підвищення кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років;
- роботу за сумісництвом;
- ознайомлення з підсумками перевірки своєї роботи, проведеної керівництвом кафедри, факультету чи представниками інших інстанцій;
- користування усіма об'єктами матеріально-технічної бази університету, послугами центру інформаційних технологій, навчально-допоміжних служб.

Працівники кафедри мають також інші права, передбачені законодавством і Статутом університету.

4.3. Обов'язки працівників кафедри визначаються чинним законодавством України, Статутом університету, Правилами внутрішнього розпорядку університету та відповідними посадовими інструкціями.

Незалежно від посади, яку він обіймає, кожний працівник кафедри зобов'язаний:

- бути взірцем високої моральної чистоти, сумлінного та ініціативного ставлення до виконання своїх посадових обов'язків в обсязі завдань за посадою, з гідністю і честю поводити себе у побуті;
- додержуватися педагогічної етики, моралі, поважати гідність здобувачів вищої освіти;
- організовувати та проводити на високому педагогічному і методологічному рівнях навчальні заняття зі здобувачами вищої освіти з дисциплін кафедри

згідно з розкладом відповідно до встановленої норми навчального навантаження;

- постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру;

- забезпечувати умови для засвоєння здобувачами вищої освіти навчальних програм на рівні обов'язкових вимог щодо змісту та обсягу освіти, сприяти розвитку їх здібностей;

- готувати здобувачів вищої освіти до свідомого життя в душі взаєморозуміння, миру та злагоди між усіма народами, етнічними, національними та релігійними групами;

- виховувати у здобувачів вищої освіти повагу до старших за віком, батьків, жінок, а також до народних традицій та звичаїв, національних, історичних та культурних цінностей України, її державного і соціального устрою, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання та природного середовища країни;

- утверджувати особистим прикладом і порадами повагу до принципів загальнолюдської моралі: патріотизму, гуманізму, поваги до закону, справедливості, відданості, доброти, стриманості, працелюбства, поміркованості, інших добродійностей;

- використовувати в освітньому процесі комплексний та індивідуальний підхід, знати ділові та індивідуально-психологічні якості здобувачів вищої освіти.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КАФЕДРИ

5.1. Відповідальність кафедри реалізується через відповідальність працівників кафедри: завідувача кафедри, науково-педагогічних працівників та інших працівників кафедри.

5.2. Кафедра відповідає за:

- викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальних дисциплін відповідної освітньої програми за спеціальностями (спеціалізаціями) підготовки кафедри;

- своєчасне і якісне програмно-методичне забезпечення закріплених навчальних дисциплін;
- якісне і в повному обсязі виконання вимог програм навчальних дисциплін та робочих програм навчальних дисциплін;
- рівень знань, умінь і навиків, інших компетентностей, набутих здобувачами вищої освіти в процесі навчання;
- повноту і якість виконання запланованих освітньо-виховних і науково-технічних заходів;
- своєчасність і об'єктивність наданої інформації про свою діяльність.

5.3. Відповідальність кожного працівника кафедри залежить від покладених на нього посадових обов'язків, носить індивідуальний характер і визначається Статусом університету, посадовою інструкцією, Правилами внутрішнього розпорядку та іншими нормативно-правовими документами університету.

6. ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ

6.1 Кафедра зобов'язана розробляти, мати, вести та зберігати у своїх робочих приміщеннях документацію, яка відображає зміст і організацію освітнього процесу, стан науково-методичної, науково-дослідної, виховної, організаційної та іншої діяльності науково-педагогічних працівників.

6.2. В організації документального забезпечення своєї діяльності кафедра гарантує дотримання принципів заощадливого витрачання матеріальних ресурсів університету, сприяння розвитку електронних засобів комунікації та накопичення і збереження інформації.

6.3. Перелік документів, які є обов'язковими для ведення на кафедрі, їх терміни зберігання визначаються номенклатурою справ університету.

6.4. Вся вихідна документація кафедри підписується завідувачем кафедри.

7. ЗВ'ЯЗКИ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

7.1. Кафедра взаємодіє з іншими кафедрами університету з питань

виявлення та реалізації міждисциплінарних логічних зв'язків, обміну досвідом, спільних наукових досліджень, проведення спільних організаційних та культурно-масових заходів зі здобувачами вищої освіти.

7.2. У своїй діяльності кафедра співпрацює:

- з ректоратом університету, вченими радами та радами з якості вищої освіти факультету, університету та працівниками деканату — з питань організації та планування освітнього процесу, методичної та науково-дослідної роботи, звітності про стан, підсумки та якість освітньої, методичної та наукової діяльності;

- з навчально-методичним відділом (сектором якості вищої освіти та сектором організації та планування освітнього процесу) — з питань навантаження науково-педагогічних працівників, затвердження наукових керівників кваліфікаційних робіт (проектів) та тем кваліфікаційних робіт (проектів), складу екзаменаційних комісій, організації та підсумків практики здобувачів; з питань розвитку змісту освіти та удосконалення організації освітнього процесу, з питань виконання наказів, розпоряджень МОН України та ректора університету, ухвал вченої ради та ради з якості вищої освіти університету; з питань впровадження активних форм та методів навчання в освітній процес, розроблення належного навчально-методичного забезпечення з наук (дисциплін);

- з науковим відділом — з питань стажування та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, своєчасної підготовки та видання навчальної та навчально-методичної літератури, відкриття держбюджетної та госпдогвірної тематики, організації та підсумків наукових досліджень та їх впровадження;

- з бібліотекою — з питань забезпечення освітнього процесу необхідною навчальною та навчально-методичною літературою;

- зі студентським самоврядуванням — з питань обміну інформацією щодо якості викладання наук (дисциплін), контролю навчальної дисципліни здобувачів та інших питань організації освітнього процесу в межах

повноважень студентської ради факультету та університету;

- з іншими структурними підрозділами — з питань організації та належного забезпечення діяльності кафедри у відповідних напрямках.

8. КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ КАФЕДРИ

8.1. Контроль за діяльністю кафедри здійснює декан факультету та його заступник.

8.2. Кафедра звітує про свою діяльність вченій раді факультету та за потреби вченій раді університету, навчально-методичному відділу (сектору організації та планування освітнього процесу) та науковому відділу.

8.3. Контроль за діяльністю кафедри та перевірка певних видів роботи кафедри може здійснюватися за рішенням ректора або проректорів за напрямками діяльності іншими посадовими особами та структурними підрозділами університету.

9. РЕОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЛІКВІДАЦІЯ КАФЕДРИ

9.1. Припинення діяльності кафедри здійснюється шляхом її ліквідації або реорганізації.

9.2. Кафедра ліквідується або реорганізується рішенням вченої ради університету.

9.3. При ліквідації кафедри документи, які знаходяться на кафедрі, передаються на зберігання до архіву університету; при реорганізації – правонаступнику університету.

10. МАЙНО КАФЕДРИ

10.1. За кафедрою з метою забезпечення діяльності, передбаченої цим Положенням, закріплюються на правах оперативного управління приміщення, обладнання та інше необхідне майно.

10.2. Кафедра в межах її майнового комплексу відповідає за належний

стан аудиторного та лабораторного фондів, а також за цільове використання приміщень.

10.3. Відповідальність за збереження і використання матеріальної бази кафедри несе особа, яка призначається ректором за поданням завідувача кафедри.

10.4. Завідувач кафедри постійно здійснює контроль за станом та використанням всього обладнання і майна, яке закріплене за кафедрою.

11. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ЗМІН ДО ЦЬОГО ПОЛОЖЕННЯ

11.1. Це Положення розглядається й ухвалюється вченою радою університету та вводиться у дію наказом ректора університету.

11.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються й ухвалюються вченою радою університету за поданням кафедр або вчених рад факультетів та вводяться в дію наказом ректора університету.